

LBRIS

We know
books

David Baldacci

Străini în timp

Titlul original: *Strangers In Time*

Copyright © 2025 by Columbus Rose, Ltd.

Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2025 pentru această ediție.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1

e-mail: redactia@crimescenepress.ro

tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43

www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BALDACCI, DAVID

Străini în timp / David Baldacci ; trad. din lb. engleză de Oana Stănescu.

- București : Crime Scene Press, 2025

ISBN 978-630-6749-08-9

I. Stănescu, Oana (trad.)

821.111

Coperta: MIHAIL COȘULEȚU

Redactor: GEORGE ARION JR.

Tehnoredactor: LAURA TIBĂR

Bun de tipar: noiembrie 2025

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

David Baldacci

Străini în timp

traducere din limba engleză

de Oana Stănescu

CRIME SCENE PRESS
2025

Un băiat pe nume Charlie

Era trecut bine de jumătatea anului 1944 când Charlie Matters se cățără peste mormanele de moloz care împânzeau o mare parte a Londrei, încercând din răspuțeri să dispară în bezna persistentă a nopții. Charlie urma să împlinească paisprezece ani, iar o bună parte dintre aniversări și le petrecuse în absența părinților săi, care erau morți. Optsprezece mii de suflete suferiseră morți violente în cele opt luni de Blitzkrieg și unul din șase londonezi rămăsese pe drumuri. Câteodată părea că sunt mai multe clădiri căzute decât rămase în picioare. Ai fi putut cu ușurință să nu-ți mai pese de nimic pe lume pus în fața unei pierderi atât de profunde, dar, deși anii de război amenințaseră să-i fure sufletul, băiatul nu se lăsase pradă disperării.

Charlie mergea cu pași repezi pe străzile luminate slab, în mare parte doar de lună. Încă existau perioade în care orașul era scaldat în întuneric din cauza penelor de curent și puteai fi sigur că alimentarea cu electricitate, acolo unde se putea face, nu era, oricum, ceva pe care să te bizui prea mult. Același lucru se putea spune și despre benzină. Cât despre pumnii de cărbuni obținuți pe sub mână, aceștia reprezentau doar un vis îndepărtat pentru majoritatea și, mai ales, pentru cei precum Charlie. Oamenii erau încă stăpâniți de războiul care înghițise lumea și care lovise cu o sete deosebită în orașul natal al lui Charlie. Totuși, băiatului nu-i displăcea bezna; de fapt, îi era chiar de ajutor în acel moment.

Charlie continuă să fugă peste cărămizile adunate în mormane ce semănau cu niște valuri împietrite și-și croi drum printre pancartele cu atenționări sumbre despre posibile obuze neexplodate. Charlie văzuse odată o bombă dezamorsată. Inscripția grosolană de pe proiectil era scrisă într-o limbă pe care n-o putea citi, deși ghicise exact ce spunea:

GOT VERDAMMT DIE ENGLISCHE¹

Ei bine, Dumnezeu își alegea oamenii pe care să-i năpăstuiască și aceia cu siguranță nu aveau să fie englezii, credea Charlie. De fapt, situația se înfățișa cu mult mai optimistă decât cu un an înainte, cel puțin dacă era să te iei după frânturile de informații de la radio sau după conversațiile pe care Charlie le auzea din întâmplare pe stradă, sau după fragmentele de titluri de ziar pe care le mai zărea când și când.

Băiatul își trase pantalonii zdrențăroși ale căror manșete erau răsucite de vreo trei ori. Îi luase cu o săptămână în urmă dintr-un magazin de chilipiruri unde se vindeau vechituri pe câțiva șilingi. Coada se întindea dincolo de ușă, șerpuind pe stradă, căci locuitorii din East End căutau să-și mărească stocurile modeste de lucruri necesare traiului. Cum bunica lui Charlie aproape că-și epuizase rația pentru haine, așteptase conștiincioasă preț de ore întregi pe betonul dur să-i ia nepotului ei o pereche de pantaloni adecvați, care măcar aveau să i se potrivească și anul următor.

Pe lângă pantalonii lungi și cu genunchi deja încrețiți, Charlie purta o pereche de pantofi prea mici, care-l forțau să calce cu grijă chiar și când se grăbea – iar băiatul era obligat să se deplaseze în grabă în cea mai mare parte a timpului.

¹ Din germană, „Dumnezeu să-i blesteme pe englezi!” (n.trad.)

Când vântul care se tânguia printre găurile mari și sumbre unde se înălțaseră cândva clădiri se potoli preț de câteva momente, Charlie auzi bolborositul unui automobil care se apropia. Se ghemui degrabă în spatele unui tomberon plin cu resturile clădirii care se aflase cândva în fața lui. Când băiatul văzu cine venea, se bucură că reușise să se ascundă.

Cei doi ofițeri cu priviri încețoșate trecură agale în rabla lor marca Morris. Căutau oameni precum Charlie, oameni puși pe rele, oameni precum cei din Bethnal Green, Stepney și East Ham, pe care locuitorii din West End îi puteau arăta acuzator cu degetul. *Sunt pus pe rele, dar am un motiv foarte bun*, se gândi Charlie. Săracii țineau mult la puținul pe care-l aveau, căci aveau mereu sub nas tot ce le aparținea. Bogătanii nu simțeau lipsa unui lucru din care mai aveau patru la fel, așadar Charlie nu trăia niciun sentiment de remușcare când venea vorba să-i ușureze de surplus pe cei înstăriți.

Automobilul se pierdu în noapte și Charlie ieși din spatele tomberonului. Trecu pe lângă un magazin bombardat, rămas fără vitrine și ușă, și puse ochii pe semnul de la intrare, care anunța că prăvălia era mai... deschisă decât de obicei. În noaptea aceea, avea un scop clar: să facă rost de pantofi. Stocul de încălțăminte pentru băieți de vârsta lui era neobișnuit de mic la Londra, dar pentru cei suficient de avuți asta nu reprezenta o problemă. Ei bine, Charlie nu avea bani, așa că el proceda un pic altfel, deși, din punct de vedere legal, diferența era uriașă.

Destinația lui era St. Saviour's, o școală de renume. Majoritatea elevilor înscriși aici își datorau educația influenței exercitate de bani și de familiile din care proveneau. Ceilalți, puțini la număr, fuseseră admiși în unitatea de învățământ pe merit.

Lui Charlie îi lipseau și banii, și familia, și meritul. Nu se îndrepta spre acea școală pentru a beneficia de o educație excepțională sau pentru a-și asigura un viitor glorios, ci pur și simplu

pentru a face rost de încălțăminte potrivită. Ar fi preferat să aibă o slujbă stabilă în loc să apeleze la furțișaguri, însă în aparență era prea tânăr, prea needucat, prea anost – un termen pe care-l auzise de mai multe ori – ca să fie angajat pe un post bănos de, să zicem, asistent de vânzări într-un magazin sau de ajutor de măcelar. Și, chiar și lucrând cu ziua pe te miri unde, se părea că atunci când venea vorba de plată oamenii reușeau să inventeze fel de fel de motive pentru care nu se puteau despărți de bănuții lor.

Ploaia cădea și împodobește ceea ce părea a fi un strat lucitor de chiciură – de fapt, era tot ce mai rămăsese din cioburile topite de căldura bombelor. Sub ploaia greoaie, acest strat lucea precum epava de metal a unui avion – un alt lucru pe care Charlie îl văzuse cu ochii lui. Cerul Londrei fusese împânzit de avioane, și nu toate rămăseseră acolo.

Noapte de noapte, cu masca de gaz pe față, Charlie se ghemuise crispat în timp ce fiare, explozibili și obuze se izbeau de zidurile din cărămidă, piatră și, mai des decât ar fi fost cazul, de carnea fragilă a oamenilor. Nu puteai ști niciodată când avea să cadă ceva din cer și să mori pe loc. Până în acel moment, Charlie supraviețuise.

Își linse buzele subțiri și inspiră adânc.

Nu sunt un băiețel.

Sunt un bărbat.

Poartă-te ca atare, Charlie.

Asta era mantra lui de o vreme încoace și poate că urma să fie pentru toată viața, oricât de lungă sau de scurtă avea să se dovedească aceasta.

Scoala St. Saviour's

Când ploaia se înteeți, Charlie simți picăturile de apă prelingându-se prin paltonul lui jerpelit și pe jumătate ros, care oferea, așadar, tot atâta căldură cât material îi mai rămăsese întreg. Băiatul trecu pe lângă o clădire a cărei fațadă fusese distrusă și în interiorul căreia se zărea o scară în spirală ce ducea către un etaj acum inexistent. Își aruncă ochii la un ziar udat de ploaie, aruncat în stradă. Pe prima pagină era fotografia neclară a unui bărbat îndesat și pe jumătate chel, cu doi cărbuni încinși în loc de ochi și un maxilar certăreț. Ținea în mână un trabuc gros, iar pe pieptarul vestei îi atârna un ceas de buzunar solid, prins de un lanț. Charlie știa că omul din fotografie era prim-ministrul. Demnitarul îi îndemnase pe oameni să fie puternici, calmi și răbdători, în timp ce lumea se destrăma în jurul lor. Iar poporul îl ascultase, în mare parte, ani întregi. Totuși, obediința și puterea de sacrificiu a oamenilor avea niște limite, iar pentru Charlie și mulți asemenea lui aceste limite se restrângeau din ce în ce mai mult.

În ceea ce privea misiunea din acea seară, Charlie avea informații sigure că ușa din dos a clădirii în care funcționa școala St. Saviour's avea un lacăt ce putea fi desfăcut cu unelte și priceperea potrivite, pe care băiatul le avea. Dincolo de acea ușă se afla o casă de marcat plină cu banii plătiți de elevi pentru mesele zilnice. Erau, poate, câteva lire. Poate mai mult. În mod cert era suficient cât să-i permită să-și cumpere niște pantofi la mâna a doua.

Charlie își calculă timpul operațiunii. Bunica lui nu avea să se trezească mai devreme de ora cinci. Femeia îi pregătea în fiecare dimineața cutia de prânz și îi lăsa micul-dejun în frigider, apoi mergea la slujba ei de la brutărie. Trăia cu impresia că Charlie se trezea, mânca și apoi se îndrepta spre școală cu prânzul lui și cu inima plină de dorința de a învăța.

În realitate, Charlie falsificase cu an înainte o scrisoare prin care bunica îi informa profesoara că se mutaseră la țară. Femeia acceptase informația ca fiind adevărată, căci mulți oameni preferaseră să lase în urmă dărâmurile și ruinele la schimb pentru umbra unor copaci și pentru câmpurile înverzite și întinse, împreună cu zidurile bătute de vânt ale bisericilor vechi de secole, unde să se roage pentru ceva mai bun decât le putea oferi Londra la momentul respectiv. Charlie se temuse că avea să se întâlnească la un moment dat cu fosta lui profesoară, ceea ce l-ar fi dat de gol, însă aflase că femeia murise într-un bombardament cam la o lună după aceea. Întâmplarea era emblematică pentru lumea în care trăiau acum, astfel că Charlie nu fusese devastat de moartea subită și violentă a profesoarei. În jurul lui, din cauza bombelor, pur și simplu mureau prea mulți oameni – și încă și mai mulți din cauza bolilor – ca să-și piardă timpul gândindu-se la ei. Însă nu toți trăiau acea perioadă la fel. Bogătanii nu se refugiau în pivnițele cu cărbuni, în stațiile de metrou, în adăposturile antiaeriene Andy sau în debaralele de sub scară – ei mergeau la Ritz, la Dorchester sau la Savoy, unde erau răsfățați și serviți cu un mic-dejun englezesc complet înainte de a fi duși la moșiile de la țară în mașinile lor conduse de șoferi. Cel puțin, așa auzise Charlie deseori, inclusiv de la bunică-sa, drept care credea că acesta era adevărul-adevărat.

Sări cu agilitate poarta scundă a școlii și ateriză în liniște în curtea cufundată în întuneric.

Clădirea avea etaj și era construită din cea mai bună cărămidă arsă și piatră brută. Dintr-un motiv inexplicabil, ca și în cazul catedralei St. Paul's, nicio bombă nu reușise să marcheze în vreun fel edificiul. Coloane albe, impunătoare te întâmpinau la intrare. Muluri cu un aer dramatic se întindeau orizontal deasupra lor. O fereastră elegantă, în semicerc, încorona ușile din lemn masiv de stejar. Statuia măcinată de vreme a unui bărbat solemn, îmbrăcat în frac și ținând un baston și o carte, stătea de strajă. Charlie nu știa dacă nu cumva tipul era chiar St. Saviour, însă zâmbi gândindu-se la imaginea unui sfânt îmbrăcat într-o haină caraghioasă, menit să stea o veșnicie în ploaie și-n noroi.

Nu avea să pătrundă pe ușa principală. Pentru tipii din East End, așa cum era el, intrarea de serviciu era cea pe care ar fi trebuit să o folosească toată viața. Din păcate, descoperi că intrarea din spate era blocată cu două încuietori, una deasupra celeilalte. Era o dilemă neașteptată.

Charlie scoase o bucată de metal, îndoită într-un fel anume la un capăt și având în partea de sus o bucată de fier înnegrit, drept-unghiulară, îndreptată spre exterior. Amicul lui, Eddie Gray, îi dăduse unealta. Eddie zicea că taică-su se lăudase că putea descuia 90 la sută dintre încuietorile din Anglia. Eddie moștenise o astfel de unealtă cu mulți ani înainte, când tatăl lui murise într-un jaf armat care mersese prost. Eddie, care se pricepea la meșteșugit, făcuse o a doua unealtă pe care i-o dăruise lui Charlie. Îl și învățase, cu multă răbdare, cum s-o folosească.

Charlie lucră concentrat, rotind metalul într-un sens și-n celălalt și simțind mișcările mecanismelor dinăuntru încuietorii. I-ar fi fost mai ușor să pună mâna pe lucrurile de pe teighelele din Brick sau Petticoat Lanes din East End, însă nu-i plăcea să fure de la ai lui și, oricum, acolo nu ar fi găsit ghete.

Auzi, în cele din urmă, un declic scurt. Răsuci mânerul, care se învârti fără a opune rezistență. Cu toate astea, când încercă să

deschidă și a doua încuietoare, nu mai avu același succes. După câteva minute de efort, retrase unealta, disperat. Trebuie că încuietoarea era din cele zece la sută pe care instrumentul lui nu le putea deschide.

Cum dracu' să nu...

Ferestrele înalte de pe fața laterală a clădirii erau blocate cu zăbrele. În East End nu se mai găsea fier. Fusesse luat și topit pentru război. Dar aici nu era East End. Ca să ajungi în West End, mergeai în „sus”, iar pentru East End în „jos”, iar acești termeni erau folosiți literalmente în toate sensurile posibile. Un polițist îi spusese odată lui Charlie că lumea lui era formată din negustori ambulanti, preparatori de pește și hoți, iar aceștia din urmă, după părerea polițaiului, reprezentau cam nouă din zece oameni. Îl inclusese și pe Charlie în acest grup de infractori, deși în absența dovezilor, la cea vreme, Charlie scăpase doar cu un avertisment, în schimbul cătușelor și un drum la mititica.

Apucă gratiile și se trase în sus, privind pe geam. Se părea că soarta lui era aceea de a fi mereu persoana lăsată pe dinafară. Apoi își dădu drumul și căzu pe pământul umed.

Fusesse mințit. Probabil că înăuntru nu era niciun ban. Probabil că nu exista nicio casă de marcat. Cei doi băieți care-i vânduseră pontul nu aveau părinți și locuiseră, de-a lungul timpului, cu niște rude îndepărtate, cu prieteni, cu oameni care îi luaseră în grijă sau în plasament. De curând, fuseseră trimiși la un orfelinat în afara Londrei, însă fugiseră de acolo, așa cum îl informaseră pe Charlie povestindu-i cât de oribilă fusese experiența.

– Acolo nici nu ai nume, Charlie, doar un număr, spusese Lonzo Rossi. Eu eram T207 sau așa ceva, dar eu am fost întotdeauna doar Lonzo.

Eddie Gray, cel mai bun prieten al lui Lonzo, nu scosese nicio vorbă, dar privirea i se pierduse în depărtare și afișase o expresie pe care Charlie citise trauma.

Se îndreptă cu pași repezi spre est și, nu după multă vreme, ajunsese în centrul districtului Covent Garden. Un minut mai târziu, ploaia se porni așa de tare încât Charlie abia mai putea vedea. Picioarele pline de bășici îi erau acum ca de piatră și tot mai avea un drum de șase kilometri până în Bethnal Green. Înaintă cu greu până când zări o lumină ce răzbătea dintr-o alee. Privi de-a lungul ei, conștient de liniștea din jur, întreruptă doar de darabana ploii neconținute. Printre picăturile dese, Charlie văzu sclipirea dinăuntru unui magazin, un lucru de-a dreptul remarcabil la acea oră a nopții și care-l atrase așa cum un magnet atrage o bucată de metal.

O comoară secretă

Charlie se furișă pe alee până ajunse la lucirea blândă a luminii slabe. Intrând degrabă la adăpostul prelatei verzi, băiatul privi firma frumoasă, cu litere poleite inscripționate pe geamul murdar.

CASA CĂRȚILOR
I. OLIVER, PROPRIETAR

Dedesubt erau sloganuri ce păreau scrise de mână.

O carte pe zi ține războiul departe.

Și:

E mult mai benefic să citești cărți decât să le arzi.

Unele porțiuni din vitrină fuseseră acoperite cu bandă de mascare ca să împiedice geamul să se facă bucățele și să devină o armă în timpul vreunui bombardament. Draperii negre, așezate în trei straturi, blocau aproape în întregime lumina dinăuntru. Cu toate astea, proprietara nu le trăsese complet. Exista o fantă prin care Charlie reuși să privească înăuntru. Dacă vreunul dintre gardienii care asigurau protecția în caz de atac aerian ar fi trecut pe acolo, proprietarul nu ar fi scăpat fără o muștrare și un avertisment, însă băiatul știa și că oamenii se mai relaxaseră din punctul ăsta de vedere.

Când privi prin crăpătura dintre draperii, văzu că înăuntru se aflau cărți. Mai intrase și înainte într-o bibliotecă, cel mai recent ca să se adăpostească de ploaie și de frisoanele și pneumonia care

cu siguranță ar fi urmat. Acolo, fiecare volum era așezat frumos lângă cel învecinat. De fapt, lui Charlie chiar îi displicuseră rândurile de cărți organizate ca o armată. Nimic pe lume nu trebuia să fie atât de ordonat. Pur și simplu nu i se părea firesc, din moment ce lumea însăși era complet dată peste cap. Totuși, în acel loc, teancurile înclinate de cărți erau așezate la voia întâmplării pe podea. Prin nișe și cotloane se vedeau ghemotoace de praf prinse de pânzele de păianjen. O scară șubredă, cu roțile din alamă, se plimba pe un tub subțire prins pe rafturile care se încovoiau și tresăltau sub greutatea tomurilor legate în piele și prinse pe cadrele lor din lemn, ca niște corăbii ale cuvintelor legănându-se pe uscat. Becurile fără abajur deasupra pocneau și pâlăiau, parcă nepăsându-le de scopul lor real.

Atunci îi observă Charlie pe cei doi bărbați care arătau ca o imagine de studiu despre contraste remarcabile.

Primul avea pe la patruzeci de ani, era înalt și prea slab și părea copleșit de griji, așa cum arătau majoritatea oamenilor. Părul lui, destul de lung, era castaniu. Avea pielea palidă și, ca și Charlie, pătată ici și colo de pistrui. Purta o vestă gri, veche și șifonată, din lână, și o cămașă albă, pătată de la atâta purtare. Mâncile suflecate lăsau la vedere două antebrațe slăbănoage, presărate cu alunițe măricele, asemănătoare gumei de șters de la capătul unui creion. Pe piele se vedeau și cicatricile unor arsuri adânci care trebuie să-l fi durut. Pantalonii îi erau la fel de uzați ca vesta, pantofii ponosiți, cu tocure neregulate, tocite pe străzile denivelate. Ochii câprui-verzui erau încadrați de ochelari fără rame. Bărbatul trebuie să fi fost proprietarul, I. Oliver, se gândi Charlie.

Celălalt bărbat era scund și îndesat și purta pe cap o pălărie moale, trasă pe frunte. Era îmbrăcat cu un impermeabil negru și cizme de cauciuc solide, care păreau noi. Avea obrajii căzuți și peste bărbia ascuțită îi crescuseră câteva fire de barbă. Îi întinse proprietarului un teanc de hârtii înfășurate cu o panglică

neagră și spuse ceva ce Charlie nu auzi. Proprietarul luă hârtiile și le așeză într-un sertar pe care, mai apoi, îl încuie. Când tipul mai scund se întoarse și se îndreptă spre ușă, Charlie se ascunse în spatele unei pubele încărcate cu rămășițe de la bombardamente, cum se găseau cu miile în oraș. Bărbatul deschise ușa, care făcu să sune un clopoțel, și ieși. Individul privi cu atenție în stânga și în dreapta, iar Charlie se trase mai bine în ascunzătoare. Apoi necunoscutul își ridică gulerul impermeabilului și plecă grăbit.

Charlie așteptă preț de câteva momente ca să se asigure că tipul îndesat nu avea de gând să se întoarcă. Se strecură din nou până la fereastră și-l văzu pe proprietar aplecat asupra unui registru mare, la tejghea, chiar lângă casa de marcat. Degetul lui lung se mișcă în josul unei pagini pe care erau înscrise mai multe coloane, apoi bifa scurt cu un creion. După câteva momente așeză creionul pe masă și sorbi dintr-o cană ciobită, de porțelan, așezată lângă cotul lui. Alături de ea se afla o farfurie cu câțiva biscuiți subțiri.

Băiatul puse ochii pe biscuiți, iar stomacul gol începu să protesteze vehement. După aceea, bărbatul ridică de pe masă un instrument ciudat, de formă cilindrică. Anumite părți ale straniului obiect păreau să se rotească, pentru că proprietarul mișca anumite lucruri pe el. Continuă să-l folosească astfel preț de câteva momente, înainte de a apuca iar creionul și a-și întoarce atenția la registru. Un minut după aceea, ridică o cutie pe care scria *Simpkin & Marshall Vânzări de cărți en gros* și dispăru într-o încăpere, în spatele unei draperii. Charlie apucă imediat mânerul ușii. Din fericire, era descuiat. Din *nefericire*, micul clopoțel sună când Charlie deschise ușa; uitase de asta.

Opri clopoțelul și alergă în spatele unui teanc înalt de cărți dintr-un colț al librăriei, așteptând. Bărbatul apăru imediat și privi de jur împrejur, încruntându-se încurcat în timp ce ochii încadrați de ochelari scrutau mica încăpere. Se îndreptă degrabă

spre sertarul unde așezase hârtiile de mai devreme și-l descuie. Scoase un vraf de documente și le analiză. Mulțumit, le încuie la loc, ridică o porțiune a blatului și trecu în partea cealaltă, traversă încăperea, puse lacătul și se retrase în același fel, dispărând după draperia din spate.

Rapid ca un dihor, Charlie ieși din ascunzătoare, apucă biscuiții și îi aruncă în buzunar, apoi studie instrumentul ciudat de pe tejghea. Era din lemn și metal, având mici discuri rotative pe care erau imprimate litere. Așezându-l la locul lui, Charlie se îndreptă degrabă spre vechea casă de marcat. Apăsă unul dintre butoanele de metal, trase de maneta mare, iar sertarul din lemn se deschise, țâșnind precum pasărea dintr-un ceas cu cuc. Bancnotele și monedele se făcură nevăzute într-un alt buzunar. Mai luă de pe tejghea și un carnet, zicându-și că trebuie să valoreze ceva.

Charlie crezuse că evadarea lui avea să se petreacă în secret. Cu toate astea, când privi în urmă, îl văzu pe bărbat în dreptul deschizăturii dintre draperii, cu gura deschisă de uluială sau disperare, ori poate ambele. În clipa următoare, Charlie descuie ușa, o împinse și o rupse la fugă cât îl țineau picioarele pe aleea umezită de ploaie.

Tocmai preschimbase o înfrângere amară într-o victorie splendidă.

Era și timpul.

În East End

Charlie urmă bordurile, copacii și stâlpii de iluminat public vopsiți în alb pentru a-i ajuta pe oameni să se orienteze în oraș pe timp de noapte. Nimeni nu mai avea voie să aprindă luminile exterioare ale clădirilor, iar farurile autovehiculelor trebuiau acoperite, cu excepția unei fante mici. Semafoarele erau și ele ascunse, tot cu excepția unei crăpături prin care se puteau vedea culorile. Toate străzile, cu excepția arterelor principale, erau scăldate în întuneric, iar aceste drumuri erau luminate doar de stelele de deasupra, astfel încât Luftwaffe să nu aibă nicio șansă de a le observa din aer.

Pe autobuze erau pancarte cu mesajul LOOK OUT IN THE BLACKOUT, „Atenție când sunt stinse luminile”, dar, chiar și așa, oamenii erau în mod curent loviți și uciși de automobile, taxiuri, camioane și autobuze supraetajate care năvăleau asupra lor din beznă ca niște animale de pradă care stătuseră la pândă. Charlie scăpase de mai multe ori ca prin urechile acului. Alte mii de oameni nu fuseseră la fel de norocoși, iar acum zăceau la doi metri sub pământ pentru că îndrăzniseră să se plimbe prin oraș.

Stingerea luminilor din oraș fusese un proces dificil pentru londonezii obișnuiți cu o viață citadină plină de strălucire. Charlie își mai amintea când fusese instituită prima dată această măsură. Privise cu bunicul lui de pe acoperișul unei clădiri cum, zonă după zonă – inclusiv mărețul Big Ben –, orașul se scufunda în beznă. Iar odată cu absența luminii venise și un sentiment

puternic de teamă, căci toată lumea știa că în întuneric se petrec lucruri oribile.

Pe drumul spre casă, Charlie, ale cărui picioare erau pline de bășici, se dovedi îndeajuns de agil încât să se agațe în spatele unui autobuz arhiplin ce aduna oameni angajați în diverse slujbe create în contextul războiului și care se îndreptau fie spre locul de muncă, fie spre casă. Lonzo era cel care-l învățase pe Charlie cum să se cocoațe cu succes pe exteriorul autobuzelor. Aveai nevoie de degete puternice și de un echilibru excepțional ca să stai cu tălpile lipite de carcasa de metal a vehiculului, cât și de abilitatea și de curajul de a sări, în siguranță, din spatele unui autobuz aflat în mișcare, în cazul în care controlorul te vedea și venea spre călătorul clandestin cu bâta.

Ajuns la blocul dărăpănat din Bethnal Green, Charlie pătrunse în apartamentul său ca de fiecare dată în timpul escapadelor nocturne. Pubela răsturnată din alee se înălța spre capătul ros al frânghiei prinse de partea de jos a scării de incendiu. Dacă smuceai o dată frânghia, scara cobora. După ce urcă rapid treptele spre platforma de deasupra și așeză scara în poziția ei inițială, Charlie intră pe fereastra care, spre deosebire de cea de la St. Saviour's School, nu se închidea niciodată bine. Se strecură în cutia de lemn ce-i servea drept pat, în interiorul unui spațiu care fusese cândva o mică debara. Când se mutaseră acolo, locul era confortabil; acum, că picioarele și trunchiul i se lungeau cu rapiditate, cuibul acela părea să semene mai degrabă cu un sicriu. Totuși, el avea o cameră a lui. Mulți amici nu-și permiteau acest lux.

Charlie aflase că leagănul lui fusese o cutie mare pentru transportat ouăle, în care, mic fiind, își petrecuse mult timp în scutece. Crescând, locuința îi fusese schimbată cu o ladă de portocale. Nu știa la ce servise actualul său pat, dar cel puțin era mai larg, căci și el era mai mare.

În ciuda spațiului restrâns, Charlie știa că el și bunica trăiau mai bine decât majoritatea oamenilor. Mulți locuitori din East End împărțeau spațiul cu alte familii, aveau toaletă în curte și nici o bucătărie, iar străzile abia dacă erau late de trei metri. Ca să ajungi pe străzile înguste nu trebuia decât să te îmbolnăvești sau să-ți moară soțul sau tatăl.

Bunica lui îi spusese odată, în timp ce stăteau în fața unui foc slab cu o ceașcă de ceai călâi:

– În Whitechapel exista un azil pentru săraci, Charlie.

Femeia se cutremurase amintindu-și.

– Un loc groaznic. Stăteau acolo aproape o mie de suflete neajutorate și toată familia trebuia să meargă acolo, să-și împartă rușinea de a fi ruinați. Te rădeau în cap ca să nu faci păduchi. Te hrăneau, dar n-aș numi aia mâncare. Și separau soțiile de soți și de copii. Munceai din greu în fiecare zi, iar legea spunea că trebuie să trăim în condiții mai proaste decât muncitorii săraci, și asta spune ceva, Charlie, pentru că noi suntem din clasa muncitoare, nu? Uită-te la noi! Iar dacă erai bătrân și familia ta nu te putea primi să locuiți împreună, ajungeai tot acolo. Pâine și supă și o zi pe săptămână afară, ca să poți cerși pe străzi.

Bunica făcuse o pauză, în timp ce buzele îi tremurau de emoție.

– Ai auzit vreodată pe cineva vorbind despre *vaietul* din azilul de săraci, dragule? întrebuse ea pe un ton temător.

Charlie clătinase din cap.

– Ce-i aia? zisese el, îngrozit.

Femeia îl fixase cu privirea tristă.

– Ei bine, Charlie, e greu de descris. Atunci... atunci când oamenii sunt atât de măcinați de viață și de greutățile ei, cel puțin pentru cei ca noi, atunci... toată tristețea și, ei bine, și furia, îți ies pe gură și urlă ca o fiară în suferință. Asta pot deveni oamenii

când nu le-a mers nimic bun în viață. Încă mai vezi așa ceva prin locurile astea, adăugase ea, cu amărăciune.

– Tu... ai auzit vreodată un urlat din asta, Buna? întrebuse el. Femeia schimbase repede subiectul și nu-i răspunsese.

Charlie știa că nu vrea să ajungă vreodată la azilul de săraci și nici să fie atât de trist încât să urle de durere, deși, în unele zile, nu era prea departe să o facă.

Își trase un cearșaf rufos peste trupul umed. Pipăi biscuiții din buzunar și rupse o bucățică. Și-o îndesă în gură și mestecă repede. Ar fi vrut să mănânce mai încet, dar îi era mult prea foame.

Cu cealaltă mână pipăi bancnotele și monedele. Și mâncare, și bani ca lumea, nu doar mărunțiș. Perspectivele lui se îmbunătățiseră într-o singură noapte de furtișaguri. Aprinse o rămășiță de lumânare, o înclină spre un spațiu dintre cutia de lemn și câteva perne vechi ce-i serveau drept saltea și scoase banii. Frecă cu degetele murdare captele încoronate imprimare pe bancnote și apoi atinse monedele reci. Pe moneda de sfert de penny era imaginea Britanniei pe o parte, iar pe cealaltă efigia lui George al VI-lea. În total, Charlie avea treizeci și opt de lire în bancnote, plus monedele care însumau, în total, alte patru lire. Nu mai deținuse niciodată o asemenea avere. Așeză banii cu grijă la loc în buzunar și-și îndreptă atenția spre carnet. În lumina slabă, observă pentru prima dată că nici pe copertă, nici pe cotor nu era tipărit nimic. Când întoarse prima pagină, speranța că articolul furat i-ar fi putut aduce la rândul său profit începu să se clatine. Răsfoi rapid celelalte pagini; toate erau goale.

– E inutilă, comentă el, pe întuneric.

O ascunse sub perne și stinse lumânarea cu degetele umede. Ascultă liniștea de afară. Noaptea era întreruptă doar de câte o mașină al cărei motor bolborosea și emana carburant dubios sau de pocnetul scurt și ascuțit al bocancilor militari care anunțau prezența vreunui polițist plictisit și obosit, sau a unui civil ce